

April 2021

FAKBST 180-16

BESTEMMELSE OM ADGANGSGRUNDLAG, MERITERING OG REALKOMPETENCE- VURDERING VED FORSVARSAKADEMIETS UDDANNELSER

BESTEMMELSE OM ADGANGSGRUNDLAG, MERITERING OG REALKOMPETENCEVURDERING VED FORSVARSAKADEMIETS UDDANNELSER

1. GYLDIGHEDSOMRÅDE

Denne bestemmelse omfatter samtlige leder- og mellemlideruddannelser udbudt af Forsvarsakademiet, herunder master i militære studier, officersuddannelserne inklusiv diplomuddannelsen, sprogofficersuddannelsen, løjtnantsuddannelsen, grundlæggende sergentuddannelse (såvel almen som forkortet) og den militære akademiuddannelse.

Bestemmelsen dækker dermed såvel akkrediterede som ikke akkrediterede uddannelser.

Bestemmelsen gælder endvidere for de dele af ovennævnte uddannelser, der udbydes som selvstændige separate moduler.

Forsvarsakademiets kurser er ikke omfattet af denne bestemmelse, idet der ikke gives merit for enkelte kurser. Der kan dog efter omstændighederne gives merit for dele af kurser i overensstemmelse med denne bestemmelse, såfremt det er muligt.

2. FORMÅL

Formålet med denne bestemmelse er at sikre, at hjemmelsgrundlaget for adgang, meritering og realkompetencevurderinger i forbindelse med Forsvarsakademiets leder- og mellemlideruddannelser forvaltes på et standardiseret grundlag.

Denne bestemmelse suppleres af bilag med værnsvise vejledninger, skabeloner til meritanøgninger og ansøgninger om realkompetencevurdering samt en matrix, der angiver afgørelseskompetence og klagevejledning.

3. INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Gyldighedsområde	2
2. Formål	2
3. Indholdsfortegnelse	2
4. Definitioner	3
4.1 Adgangsgrundlag	3
4.2 Realkompetencevurdering	3
4.3 Meritering	4
5. Relevant og målrettet erhvervserfaring	4
6. Ækvivalens- og relevanskriteriet ved merit	6
7. Ansvarsfordeling	6
8. Vejledningspligt i forbindelse med ansøgning	7
9. Procedure for ansøgning	7
10. Forvaltningsafgørelser	7
11. Særligt om "Late-entry modellen"	8
12. Ikrafttræden	8
13. Sagsbehandlende enhed	8

4. DEFINITIONER

4.1 Adgangsgrundlag

Med begrebet adgangsgrundlag forstås der de formelle krav, der er til optag på en bestemt uddannelse. Det kan være krav til en bestemt forudgående uddannelse, et specifikt niveau for en adgangsgivende uddannelse eller uddannelseselement, specifikke uddannelser på et bestemt niveau eller specifikke krav til forudgående relevant eller målrettet erhvervs erfaring forud for optagelse. Adgangsgrundlaget kan endvidere bestå i krav til en specifik gennemført efteruddannelse eller kursus.

Adgangsgrundlaget vil for de akkrediterede uddannelser fremgå af de specifikke bekendtgørelser og tilhørende studieordninger for den pågældende uddannelse.

En ansøger kan betragte sig som optaget på en uddannelse, når der er modtaget en bekræftende skrivelse om optagelse på et konkret angivet tidspunkt fra en af Forsvarsakademiets underlagte skoler. Det angivne starttidspunkt anses for at være starten på uddannelsen, uanset hvornår tilsagnsskrivelsen er dateret.

Svar på ansøgningen fremsendes til ansøgerens E-boks.

4.2 Realkompetencevurdering

Med begrebet realkompetencevurdering forstås i denne bestemmelse, at der gennemføres en individuel vurdering af en ansøgers samlede kompetencer med det formål at give en anerkendelse af ansøgerens samlede viden, færdigheder og kompetencer i forbindelse med optagelse på en af Forsvarsakademiets uddannelser.

Vurderingen foretages efter ansøgning i forhold til adgangsgrundlaget for den specifikke uddannelse, man har søgt optagelse på.

Såfremt der er krav om relevant erhvervs erfaring i forbindelse med optag på en uddannelse, kan der som hovedregel ikke gennemføres en realkompetencevurdering af den krævede erhvervs erfaring. Såfremt en ansøger ikke opfylder de formelle uddannelseskrav til optag på en uddannelse, og der i stedet gennemføres en realkompetencevurdering af et alternativt uddannelsesforløb, kan der dog samtidig foretages en realkompetencevurdering af den opnåede erhvervs erfaring, der er opnået i forbindelse med uddannelsesforløbet. Dette uddybes i bilag.

Realkompetencevurdering efter denne bestemmelse skal ikke sammenlignes med den vurdering, der gennemføres af en ansøgers samlede kompetencer i forbindelse med en ansættelse til en ledig stilling. Dette er tidligere i Forsvarsakademiets terminologi betegnet "Jobmerit". Forudsætningerne og proceduren for denne ansættelsesmæssige vurdering er ikke omfattet af denne bestemmelse.

En realkompetencevurdering er individuel, og kan dermed ikke generaliseres i forhold til en gruppe af medarbejdere eller indehavere af særlige stillinger og funktioner.

4.3 Meritering

Med begrebet meritering forstås der, at beståede uddannelseselementer fra en tidligere bestået uddannelse, eksempelvis i form af beståede eksamener, efter Studiechefens afgørelse, eller efter regler fastsat i studieordning, uddannelsesbeskrivelse eller uddannelsesordning, kan træde i stedet for uddannelseselementer på den aktuelle uddannelse, man er optaget på.

Afgørelsen om at tildele merit skal altid træffes på baggrund af en faglig vurdering af ækivalensen og relevansen mellem de berørte uddannelseselementer. Det er et krav, at man er optaget på den uddannelse, hvori man ansøger om at få merit for tidligere beståede uddannelseselementer.

Merit har intet med erhvervserfaring at gøre, og erhvervserfaring kan dermed ikke erstatte egentlig uddannelse. En ikke-bestået eksamen kan dermed ikke meriteres med erhvervserfaring.

Et afgangsprøve fra en videregående uddannelse kan ikke meritoverføres til en anden videregående uddannelse.

Godkendte meriterede fag, fagelementer eller moduler fra en eksternt dansk eller udenlandsk videregående uddannelsesinstitution overføres som bestået eller godkendt. Der overføres ikke karakterer.

Meritering er tidligere betegnet "Uddannelsesmerit" i forbindelse med Forsvarsakademiets uddannelser, men betegnelsen meritering benyttes fremadrettet.

5. RELEVANT OG MÅLRETTET ERHVERVSERFARING

Master i militære studier, den militære diplomuddannelse og den militære akademiuddannelse udbydes som akkrediterede uddannelser i den del af uddannelsessystemet, der betegnes "Voksen- og efteruddannelsessystemet". I denne del af uddannelsessystemet er relevant erhvervserfaring en central del. Disse uddannelser betegnes endvidere professionsrettede uddannelser.

I "Voksen- og efteruddannelsessystemet" er uddannelserne generelt kortere end i "Det ordinære uddannelsessystem". Dette gælder også uddannelser på samme akademiske niveau i den danske kvalifikationsramme, idet man med en professionsuddannelse hviler på en faglighed, der består af både et akademisk niveau og relevant erhvervserfaring. Mindre erhvervserfaring eller fravær af reel relevant erhvervserfaring svarer dermed principielt til ikke at have taget en fuld uddannelse. Kravene til relevant erhvervserfaring er dermed helt centrale i opbygningen af uddannelserne i "Voksen- og efteruddannelsessystemet", og med mindre der er hjemmel til det, kan der ikke gives dispensation for kravene til relevant erhvervserfaring.

Det er de enkelte studiechefer for de respektive uddannelser, der har kompetencen til at afgøre, hvad der anses som relevant erhvervserfaring.

Erhvervserfaring er dermed ikke det samme som uddannelse, men er en forudsætning for, at man kan træde ind på en professionsrettet uddannelse. Det er derfor centralt, at den op-

tjente erhvervserfaring er optjent på det rigtige niveau, samt at den er relevant i forhold til den ansøgte uddannelse.

Den samme erhvervserfaring kan endvidere kun bringes i spil en gang. Det vil sige, at har man brugt sin erhvervserfaring til at blive optaget på eksempelvis Den militære akademiuddannelse, så kan man ikke bruge den samme erhvervserfaring en gang til ved eventuel ansøgning til officersuddannelsen.

Ved optag på akademiuddannelser generelt kan den krævede relevante erhvervserfaring optjenes sideløbende med eller efter den adgangsgivende uddannelse.

Ved optag på diplomuddannelser generelt i det civile uddannelsessystem skal den krævede relevante erhvervserfaring optjenes efter den adgangsgivende uddannelse. Forsvaret har dog på dette punkt en særstilling, idet der ved optagelse på Den militære diplomuddannelse er mulighed for at optjene erhvervserfaring sideløbende med den adgangsgivende uddannelse, for eksempel en akademiuddannelse i ledelse eller den militære akademiuddannelse.

Der stilles ikke krav til fuldtidsarbejde for at optjene erhvervserfaring, så længe der er tale om et deltidsstudie. Dermed kan relevant arbejde normalt godskrives som erhvervserfaring i forhold til ansættelseslængde (og ikke årsværk eller timetal).

Der kan dog ikke optjenes erhvervserfaring ved siden af en fuldtidsuddannelse. Såfremt man eksempelvis gennemfører en adgangsgivende uddannelse på fuld tid under afvikling af Civiluddannelse, kan der dermed ikke optjenes relevant erhvervserfaring sideløbende.

Det generelle krav til relevant erhvervserfaring for optagelse på professionsuddannelser i "Voksen- og efteruddannelsessystemet" er to år, og for civilt udbudte professionsuddannelser er to år et absolut minimumskrav. Der er dermed sat en minimumsgrænse for, hvad der vurderes at være nødvendigt, for at kunne løfte en studerende til det næste niveau (5, 6 eller 7) i "Voksen- og efteruddannelsessystemet".

Forsvaret har efter aftale med Uddannelses- og Forskningsministeriet en særordning om, at der kan tilbydes såkaldt "målrettet" erhvervserfaring, optjent under funktionsuddannelsen, til eksterne ansøgere til officersuddannelserne med minimum en bacheloruddannelse (niveau 6), jf. ref., men denne særregel gælder udelukkende her, og ikke for internt rekrutterede ansøgere, der typisk har en akademiuddannelse (niveau 5). Sondringen mellem relevant og målrettet erhvervserfaring uddybes i bilag.

Der er endvidere et krav til, at den nødvendige erhvervserfaring er relevant. Som retningslinje gælder det for relevans, at den skal være erhvervet på det rette niveau, og at opgaverne i jobbet har været relevante i forhold til den søgte uddannelse. Det er ikke tilstrækkeligt at have været ansat inden for faget, hvis ikke selve de arbejdsopgaver, man har løst, har været relevante for uddannelsen.

Militær ansættelse giver dermed ikke i sig selv relevant erhvervserfaring. Omvendt er den relevante erhvervserfaring ikke altid sammenhængende med, at ansøgeren har en bestemt

grad, så længe de konkrete arbejdsopgaver har været relevante og udført på det rigtige niveau. Dette kan eksempelvis forekomme ved midlertidig tjeneste i stillinger på højere niveau. Dette uddybes i bilag.

6. ÆKVIVALENS- OG RELEVANSKRITERIET VED MERIT

Ved behandling af meriteringsansøgninger skal der altid gennemføres en faglig vurdering af ækvivalensen og relevansen mellem de uddannelseselementer man allerede har bestået, og de uddannelseselementer man søger at opnå merit for.

Forsvarsakademiet kan fastsætte i studieordning, uddannelsesbeskrivelse eller uddannelsesordning for en uddannelse, hvilke uddannelseselementer der kan meriteres. Der kan ikke gives merit for afgangsprojekter.

Ved vurdering af, hvorvidt der kan gives merit for dele af en af Forsvarsakademiets uddannelser, lægges følgende kriterier til grund:

- Der skal være ækvivalens i forhold til læringsmålene for uddannelserne.
- Der skal være ækvivalens i forhold til det akademiske niveau for uddannelserne eller uddannelseselementerne.
- Der skal være ækvivalens i forhold til studiebelastningen opgjort i ECTS point.
- Uddannelserne eller uddannelseselementerne skal være relevante for den militære profession.
- De uddannelseselementer, der ønskes meritoverført, må ikke være ældre, end at de kan indgå indenfor rammen af seks år fra starten af første modul til afgangsprojektet, med mindre ansøgeren kan dokumentere, at de opnåede læringsmål for uddannelseselementet i form af viden, færdigheder og kompetencer er blevet løbende vedligeholdt og fortsat er opdaterede.

Ækvivalens- og relevanskriterierne uddybes i bilag.

7. ANSVARFORDDELING

Det er i alle tilfælde studiechefen for den pågældende uddannelse, der har kompetencen til at afgøre, hvem der skal optages på, og hvem der skal dimittere fra, uddannelsen. Det er derfor tilsvarende studiechefen, der har kompetence til at foretage realkompetencevurderinger i forhold til optaget på uddannelsen samt har ansvar for at tildele merit for tidligere beståede uddannelseselementer.

Ved militærfaglige vurderinger af meritansøgninger og realkompetencer kan studiechefen inddrage de nødvendige faglige kompetencer ved bl.a. Forsvarsakademiets institutter og centre.

Sektionen for Uddannelsesstrategi og Forskningsstøtte vejleder, assisterer og rådgiver i den forbindelse studiecheferne i deres afgørelser.

Sektionen for Uddannelsesstyring sagsbehandler eventuelle klagesager omkring optagelse, meritering og realkompetenceafklaring til Dekanens godkendelse. Det er Dekanen, der har kompetence til at afgøre alle klagesager i forbindelse med Forsvarsakademiets uddannelsesvirksomhed.

Sektionen for Uddannelsesstyring rådgiver endvidere studiecheferne og skolerne i forvaltningsretlig korrekt sagsbehandling.

Studiekontoret assisterer de enkelte skoler med den administrative sagsbehandling af merritsager med henblik på at sikre en tværgående, ensartet behandling.

Det er i alle tilfælde den enkelte studerende, der søger optagelse, merit eller realkompetencevurdering, der har det fulde ansvar for at tilvejebringe den nødvendige retvisende dokumentation til brug for sagsbehandlingen af en ansøgning.

Kravene til dokumentation uddybes i bilag.

8. VEJLEDNINGSPLIGT I FORBINDELSE MED ANSØGNING

Studievejlederne ved den enkelte skole kan forud for og i forbindelse med en konkret ansøgning vejlede den studerende omkring muligheden for optagelse, merit, realkompetencevurdering og proceduren for ansøgning samt rådgive om den nødvendige dokumentation, der skal vedlægges en ansøgning.

Sektionen for Uddannelsesstrategi og Forskningsstøtte kan i den forbindelse generelt vejlede, assistere og rådgive de enkelte studiechefer.

9. PROCEDURE FOR ANSØGNING

Proceduren for ansøgning til optagelse på en uddannelse og det specifikke adgangsgrundlag fremgår af opslaget. Såfremt en ansøger har spørgsmål til adgangsgrundlaget, herunder hvorvidt dette kan opfyldes ved en eventuel realkompetencevurdering, kan ansøger kontakte studievejlederne på de enkelte skoler.

Ansøgninger om merit for beståede uddannelseselementer i forbindelse med en igangværende uddannelse på Forsvarsakademiet fremsendes til studiekontoret (studiekontor@fak.dk). Studiekontoret fremsender herefter ansøgningen til den pågældende studiechef til videre behandling.

10. FORVALTNINGSAFGØRELSER

En ansøgning om optagelse på en uddannelse, meritering eller realkompetencevurdering er at betragte som en forvaltningsafgørelse. De regler, der fremgår af Forvaltningsloven, gælder derfor fuldt ud og skal anvendes i sagsbehandlingen. En afgørelse, eller et svar på en ansøgning, hvor ansøgeren ikke får fuldt medhold, skal derfor altid indeholde en begrundelse for afslaget, en henvisning til hvilke regler der har været bragt i anvendelse, samt såfremt der er foretaget et skøn i afgørelsen, hvilke hovedhensyn der har været lagt til grund i skønnet.

Såfremt en ansøger ikke får fuldt medhold i en ansøgning, skal der altid medgives en klagevejledning, der angiver, hvortil der kan klages og hvordan klagen indsendes samt en eventuel tidsfrist. På Forsvarsakademiet er det i alle tilfælde Dekanen, der er klagemyndighed. Klager over hele eller delvise afslag på ansøgninger relateret til Forsvarsakademiets uddannelsesvirksomhed, kan derfor indgives via Studiekontoret (studiekontor@fak.dk) til Dekanen med en frist på en uge.

Enhver afgørelse på en ansøgning om optagelse, meritering eller realkompetencevurdering skal fremsendes til ansøgerens E-boks og journaliseres.

Vedlagte bilag angiver afgørelseskompetence og klagevejledning.

Den studievejledning som Forsvarsakademiet yder, er endvidere en del af den almindelige pligt, som offentlige myndigheder har til at undersøge og vejlede.

11. SÆRLIGT OM "LATE-ENTRY MODELLEN"

Forsvarskommandoen har besluttet at iværksætte den såkaldte "Late entry model", der muliggør, at særligt egnede senior- og chefseregenter i særlige tilfælde, efter ansøgning, kan udnævnes til og ansættes i stillinger som kaptajn eller kaptajnløjtnant.

Forvaltningsgrundlaget for denne model er under udarbejdelse. Chefen for Forsvarsakademiet har udnævnelseskompetencen inden for egen myndighed, men det skal ske under inddragelse af den respektive værnschef.

Udnævnelse og ansættelse efter "Late entry modellen" kan ske på baggrund af en konkret, individuel vurdering af kvalifikationer og realkompetencer. Det forudsættes i den forbindelse, at ansøgeren har realkompetencer, der ækvivalerer kravene til niveauet som kaptajn eller kaptajnløjtnant.

Som hovedregel skal en ansøger have gennemført den fulde akademiuddannelse eller ækvivalerende uddannelse samt relevante moduler fra officersuddannelsen for at kunne blive udnævnt efter "Late entry modellen". Alternativt skal ansøgeren besidde tilsvarende realkompetencer. Derudover skal udnævnelse til og ansættelse som kaptajn eller kaptajnløjtnant ske under hensyntagen til de enkelte værns krav til faglighed og uddannelsesmæssige forudsætninger.

Såfremt ansøgerens viden, færdigheder og kompetencer skal afgøres på baggrund af en realkompetenceafklaring, følges denne bestemmelse med tilhørende vejledning.

12. IKRAFTTRÆDEN

Denne bestemmelse med tilhørende vejledninger træder i kraft ved offentliggørelse.

13. SAGSBEHANDLENDE ENHED

Uddannelsesstyringssektionen er sagsbehandlende enhed for bestemmelsen. Sektionen for Uddannelsesstrategi og Forskningsstøtte er sagsbehandlende enhed for de tilhørende vejledninger, der er vedlagt som bilag.

Peter Dahl Thruelsen
Dekan

Ref.:

- a. Bekendtgørelse 441 om Forsvarets militære akademiuddannelse, marts 2021
- b. Bekendtgørelse 927 om Forsvarets Militære Diplomuddannelse, juli 2015
- c. Bekendtgørelse 1231 om Forsvarets Masteruddannelse i Militære Studier, november 2014

Bilag:

- 1. Vejledning om adgangsgrundlag, meritering og realkompetencevurdering ved Forsvarsakademiets uddannelser til Hæren
- 2. Vejledning om adgangsgrundlag, meritering og realkompetencevurdering ved Forsvarsakademiets uddannelser til Søværnet
- 3. Vejledning om adgangsgrundlag, meritering og realkompetencevurdering ved Forsvarsakademiets uddannelser til Flyvevåbnet
- 4. Vejledning om adgangsgrundlag, meritering og realkompetencevurdering ved Forsvarsakademiets uddannelser til Beredskabsstyrelsen
- 5. Skabelon for meritansøgning
- 6. Vejledning til ansøgning om realkompetencevurdering
- 7. Matrix med afgørelseskompetence og klagevejledning